

ЗБРОЙНІ СИЛИ УКРАЇНИ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Запропоновано розглянути структуру Збройних Сил України та її військове формування.

Ключові слова: керівництво, структура, види та підрозділи Збройних Сил України.

Abstract

It is proposed to consider the structure of the Armed Forces of Ukraine and its military formation.

Keywords: leadership, structure, types and subdivisions of the Armed Forces of Ukraine.

Вступ

Збройні Сили України — це військове формування, на яке відповідно до Конституції України покладаються оборона України, захист її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності.

Збройні Сили України забезпечують стримування збройної агресії проти України та відсіч їй, охорону повітряного простору держави та підводного простору у межах територіального моря України.

З'єднання, військові частини і підрозділи Збройних сил України відповідно до закону, в межах, визначених указами Президента України, що затверджуються Верховною Радою України, можуть залучатися до здійснення заходів правового режиму воєнного і надзвичайного стану, посилення охорони державного кордону України і виключної (морської) економічної зони, континентального шельфу України та їх правового оформлення, ліквідації надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру, надання військової допомоги іншим державам, а також брати участь у міжнародному військовому співробітництві та міжнародних миротворчих операціях на підставі міжнародних договорів України та в порядку і на умовах, визначених законодавством України.

Чисельність Збройних Сил України визначена законом у кількості, яка не перевищує 261 000 осіб, у тому числі 215 000 військовослужбовців.^[2]

В особливий період чисельність Збройних Сил України збільшується на кількість особового складу, призваного на військову службу на виконання указів Президента України про мобілізацію, затверджених законами України.^[2]

Штаб-квартира: м. Київ

Виклад основного матеріалу

Керівництво

Верховним Головнокомандувачем Збройних Сил України є Президент України. Він, згідно зі статтею 106 Конституції України, призначає на посади і звільняє з посад вище командування Збройних сил України, інших військових формувань; здійснює керівництво у сферах національної безпеки та оборони держави. Міноборони України під час виконання покладених на нього завдань взаємодіє з центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, а також з відповідними органами іноземних держав.

Безпосереднє керівництво Збройними силами України в мирний та воєнний час здійснює Головнокомандувач Збройних Сил України. Головнокомандувачем Збройних сил України є за посадою Міністр оборони України, якщо він військовослужбовець, або начальник Генерального штабу ЗС України, якого призначає і звільняє в установленому порядку Президент України.

Міністерство оборони України, у підпорядкуванні якого перебувають Збройні сили України, бере участь у реалізації державної політики з питань оборони і військового будівництва, координує діяльність державних органів та органів місцевого самоврядування з підготовки держави до оборони. Це міністерство також має аналізувати воєнно-політичну обстановку, визначати рівень воєнної загрози національній безпеці України, забезпечувати функціонування Збройних сил і їх готовність до виконання покладених на них функцій і завдань тощо.

Структура Збройних Сил України

Міністерство оборони України є центральним органом виконавчої влади і військового управління, у підпорядкуванні якого перебувають Збройні Сили України.

Збройні Сили України мають таку загальну структуру: Генеральний штаб Збройних Сил України як головний орган військового управління; види Збройних Сил України – Сухопутні війська, Повітряні Сили, Військово-Морські Сили; з'єднання, військові частини, військові навчальні заклади, установи та організації, що не належать до видів Збройних Сил України.

Організаційно Збройні Сили України складаються з органів військового управління, з'єднань, військових частин, військових навчальних закладів, установ та організацій.

Види Збройних Сил України

Сухопутні війська України були сформовані у складі Збройних сил України на підставі Указу Президента України відповідно до статті 4 Закону України “Про Збройні сили України” у 1996 році.

Сухопутні війська Збройних сил України є головним носієм бойової могутності Збройних сил незалежної Української держави. За своїм призначенням та обсягом покладених на них завдань вони відіграють вирішальну роль у виконанні Збройними силами України своїх функцій як у мирний, так і воєнний час.

Вони включають оперативні командування:

Західне оперативне командування

Південне оперативне командування

Територіальне управління “Північ”

Роди військ Сухопутних військ Збройних сил України:

Механізовані і танкові війська

Механізовані і танкові війська, що складають основу Сухопутних військ, виконують завдання щодо утримання зайнятих районів, рубежів і позицій, відбиття ударів противника, прориву оборони противника, розгрому його військ, захоплення важливих районів, рубежів і об'єктів, діють у складі морських та повітряних десантів.

Ракетні війська та артилерія

Ракетні війська та артилерія Сухопутних військ складаються із з'єднань оперативно-тактичних і тактичних ракет, з'єднань і частин гаубичної, гарматної, реактивної та протитанкової артилерії, артилерійської розвідки, мінометних підрозділів та підрозділів протитанкових керованих ракет.

Вони призначені для ураження живої сили, танків, артилерії, протитанкових засобів противника, авіації, об'єктів ППО та інших важливих об'єктів при веденні загальновійськової операції (бою).

Армійська авіація

Армійська авіація є найбільш маневровим родом Сухопутних військ, призначеним для виконання завдань у різноманітних умовах загальновійськового бою. Частини і підрозділи армійської авіації ведуть розвідку, знищують бойову техніку та живу силу противника, здійснюють вогневу підтримку під час наступу чи контратаки, висаджують тактичні десанти, доставляють у вказані райони бойову техніку та особовий склад, виконують інші важливі завдання.

Аеромобільні війська

Аеромобільні війська – високомобільний компонент Сухопутних військ. До них відносяться з'єднання, частини та підрозділи зі складу сухопутних військ і армійської авіації, що цілеспрямовано підготовлені для спільних дій у тилу противника. Склад: 25 окрема повітряно-десантна бригада (місце дислокації: смт. Гвардійське, Дніпропетровська обл.); 80 окремих аеромобільний полк (місце дислокації: м. Львів); 95 окрема аеромобільна бригада (місце дислокації: м. Житомир); 79 окрема аеромобільна бригада (місце дислокації: м. Миколаїв); 28 окремих навчальний батальйон аеромобільних військ (місце дислокації: смт. Десна)

Повітряні Сили Збройних Сил України — вид Збройних сил України. Створений в 2005 році шляхом об'єднання двох видів: Військово-Повітряних Сил та Військ Протиповітряної оборони країни.

Повітряні Сили України — один з головних носіїв бойового потенціалу Збройних Сил України. Цей високоманеврений вид Збройних сил призначений, спільно з військами Протиповітряної оборони, для охорони повітряного простору держави, ураження з повітря об'єктів противника, авіаційної підтримки своїх військ (сил), висадки повітряних десантів, повітряного перевезення військ і матеріальних засобів та ведення повітряної розвідки.

Повітряні сили несуть в собі такі основні складові частини:

Авіація

зенітно-ракетні війська

Радіотехнічні війська

Спеціальні війська (забезпечення, РЕБ, зв'язку)

Небо над Києвом і Київською областю захищає 96-а зенітно-ракетна бригада, її підрозділи розташовані в шести районах області: Києво-Святошинському, Вишгородському, Васильківському, Обухівському, Бориспільському і Броварському. Одна з ключових частин знаходиться поряд з селом Нові Петрівці на північ від Києва. Тут сили ППО за допомогою зенітний-ракетних комплексів С-300 охороняють ЧАЕС, дамбу Дніпра і столицю. С-300 здатний уражати повітряні цілі на відстані до 70 кілометрів і на висоті до 30 кілометрів. Могутніший комплекс розташований у Васильківському районі. Недалеко від села Данилівка знаходиться військова частина з шістьма військовими зенітний-ракетними комплексами С-200. Ця установка здатна вражати носії ракет і будь-які повітряні цілі на відстані до 250 кілометрів.

В цілому на території України розташовано приблизно 10 зенітно-ракетних формувань. На їх озброєнні знаходяться до 50 зенітно-ракетних комплексів, сотні ракет різної дальності. Щоденне бойове чергування в українських силах ППО несуть близько двох тисяч чоловік. Сили ППО включають зенітний-ракетні комплекси, винищувальну авіацію (МіГ-29, Су-27), радіотехнічні війська; також сюди входять підрозділи радіоелектронної боротьби і спеціальні війська.

Зенітно-ракетні комплекси С-200 з радіусом враження до 250 кілометрів створюють пересічні між собою зони і повністю захищають територію країни. За таким же принципом розташовані бази літаків-винищувачів. Їх зона дії складає декілька сотень кілометрів і також покриває всю територію держави. Окремі міста, промислові і стратегічні об'єкти додатково охороняють зенітно-ракетні комплекси меншого радіусу дії – “Бук”, “Оса”, С-300.

Повітряні сили України включають роди авіації:

Бомбардувальна

Має на озброєнні літаки Су-24М. Є основним ударним засобом ВПС і призначена для ураження угруповань військ, авіації, ВМС, зруйнування важливих воєнних, воєнно-промислових, енергетичних об'єктів у стратегічній і оперативній глибині.

Штурмова

Має на озброєнні літаки Су-25. Є засобом авіаційної підтримки військ і призначена для ураження військ, наземних (морських) об'єктів переважно на передньому краї у тактичній глибині.

Винищувальна

Має на озброєнні літаки Су-27, МіГ-29. Є одним з основних засобів боротьби з повітряним противником і призначена для ураження літаків, гелікоптерів, крилатих ракет у повітрі, а також ураження наземних (морських) об'єктів.

Розвідувальна

Має на озброєнні літаки Су-24МР та законсервовані, на зберіганні Су-17М4Р. Призначена для ведення повітряної розвідки противника, місцевості та погоди.

Транспортна

Має на озброєнні літаки Іл-76МД, Ту-134, Ан-24, Ан-26, Ан-30, вертольоти Мі-8МТ. Призначена для десантування повітряних десантів, перевезення військ і матеріальних засобів повітрям.

Військово-морські сили Збройних Сил України призначені для захисту суверенітету і державних інтересів України на морі, розгрому угруповань ВМС противника в своїй операційній зоні самостійно та у взаємодії з іншими видами Збройних сил України, сприяння Сухопутним військам України на приморському напрямку.

У складі Військово-Морських Сил Збройних Сил України перебуває 26 бойових кораблів та катерів, 12 протичовнових літаків та гелікоптерів, близько 55 суден та катерів забезпечення, 39 танків, 178 бойових броньованих машин та 65 артилерійських систем калібром більше 100 міліметрів.

За своїм функціональним призначенням Військово-Морські Сили Збройних Сил України розподілені на морський компонент Об'єднаних сил швидкого реагування та Основних сил оборони Збройних Сил України, які в свою чергу мають відповідні корабельні, авіаційні та берегові складові.

Операційна зона ВМС ЗС України включає акваторії Чорного і Азовського морів, річки Дунай, Дністер, Дніпро, а також інші райони морів, які визначаються інтересами держави.

Головна база Військово-морських сил – м. Севастополь. Основні пункти базування ВМС ЗС України: Одеса, Новоозерне, Саки, Севастополь.

До складу Військово-Морських Сил Збройних Сил України входять:

надводні сили у складі бригад надводних кораблів;
морська авіація у складі морської авіаційної бригади;
берегові ракетні війська;
війська берегової оборони та морська піхота;
військово-морські бази;
Академія Військово-морських сил імені П.С.Нахімова, військово-морський ліцей.

Висновки

Розглянувши структуру Збройних Сил України можна побачити, що вона має декілька розгалужень. ЗСУ мають підрозділи Сухопутних, Повітряних та Військово-морських сил, які взаємодіють між собою та являють собою одне ціле. Україна, як і інша держава світу, має свої Збройні сили. Збройні сили України є також гарантом безпеки українців та громадян України. Держава в свою чергу забезпечує соціальний і правовий захист військовослужбовців, резервістів які виконують обов'язки служби у військовому резерві.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. А. Бабинец, Е. Соболев. Армия Украины: люди вместо денег.-2009г.
2. http://proukraine.net.ua/?page_id=269
3. <https://www.ukrmilitary.com/p/armed-forces-of-ukraine.html>

Сметанюк Дмитро Олександрович – студент групи 1АТ-19Б, факультет машинобудування та транспорту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail smetanyuk.dmitro@gmail.com

Корнієнко Валерій Олександрович – політолог, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, кандидат історичних наук, професор, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця

Smetanyuk Dmytro Oleksandrovysh - student of group 1AT-19B, Faculty of Mechanical Engineering and Transport, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia

Kornienko Valeriy Oleksandrovysh - political scientist, Head of the Department of Social and Political Sciences, Candidate of Historical Sciences, Professor, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia